

Geachte mevrouw, mijnheer,

De afgelopen jaren kenden we verschillende zittingen over het **statuut van de kunstenaar** in de commissie sociale zaken van het federaal parlement. Waarvoor dank aan iedereen die een constructieve input deed over het kunstenaarsstatuut.

Quasi alle betrokkenen waren het **eens** dat er **werk gemaakt** zou moeten worden van **een echt apart statuut** van de kunstenaar. En daarnaast was er eensgezindheid om **pragmatisch te verbeteren** wat kan verbeterd worden in de **bestaande regelgeving**.

Wij blijven dan ook alle betrokken partijen en stakeholders oproepen om de nodige openheid van geest aan de dag te leggen en in dit dossier vindingrijk te zijn en out of the box te denken.

ArtistsUnited en de Acteursgilde zijn er alleszins van overtuigd dat we de kunstenaars enkel kunnen helpen door op een constructieve manier naar de bestaande regelgeving te kijken en die samen met de overheid en werkgevers te verbeteren daar waar aangewezen.

Hieronder leest u enkele mogelijke pistes. We groepeerden ze onder 4 titels. We stellen ook telkens pragmatische verbeteringen voor die op korte termijn realiseerbaar zouden moeten zijn:

- **Inleiding tot het statuut**
- **Administratieve vereenvoudiging en digitale oplossingen**
- **Inconsistenties wegwerken**
- **Concrete voorstellen ter verbetering in de werkloosheidsregelgeving**
- **Aanzet uitwerking voorstellen**

Met dank voor uw aandacht.

 ArtistsUnited
info@artistsunited.be
Servaas Le Compte: 0495 508 408

 **DE ACTEURS
GILDE**
info@deacteursgilde.be
Johan Van Assche: 0486 238 412

KORTE INHOUD

INLEIDING: Het 'statuut' van de kunstenaar - problemen en oplossingen (update april 2019)

A. Administratieve vereenvoudiging & digitale oplossingen

- A.1. Afschaffen verplichting C4's op papier aanleveren bij RVA.
- A.2. Opheffen commissie kunstenaars
- A.2.bis. Vermijden dubbele procedure voor Kunstenaarskaart en -visum
- A.3. Afschaffen 5-dubbele aangiftes

B. Inconsistenties wegwerken

- B.1. Interim & artikel 1bis
- B.2. Zelfstandig of werknemer
- B.3. Lange weg van een uitkeringsdossier

C. Concrete voorstellen ter verbetering in de werkloosheidsregelgeving

- C.1. Toelaatbaarheid en neutralisatieregel
- C.2. Niet-artistiek jobaanbod
- C.3. Rechten
- C.4. Terugkeer naar de eerste vergoedingsperiode
- C.5. Niet-vergoedbare dagen ipv cumulberekening
- C.6. Referteperiode Terugkeer en Neutralisatieregel
- C.7. Taakloon en RVA
- C.8. Stempelen en bestuursmandaat

D. Aanzet uitwerking voorstellen

Het verhaal

Artists United en de Acteursgilde zijn professionele belangenverenigingen. Artists United richt zich tot iedereen die werkt of tewerkstelt in de podiumkunsten, beeldende kunst, televisie, film, literatuur en muziek. De Acteursgilde richt zich specifiek tot acteurs.

Samen met verschillende andere organisaties deden we een aantal concrete voorstellen ter verbetering van het statuut die zowel kunstenaars, overheid (minder administratieve last) als werkgevers ten goede zouden moeten komen.

Artiestenstatuut

Als kunstenaar heb je geen apart Sociale Zekerheidsstatuut, maar kies je ervoor om te werken als werknemer of zelfstandige (het derde statuut in België is *ambtenaar* en *that's it*). In de volksmond is er wel een naam ontstaan voor een aantal voordeelregels (**cachetregel** en **neutralisatie**) in de werkloosheidsreglementering. En dát is waar we over spreken wanneer we het over het kunstenaarsstatuut hebben.

Algemeen

Elke werknemer moet in België een aantal dagen gewerkt hebben om recht te hebben op een uitkering en dat is voor artiesten niet anders. Men moet eerst een bijdrage leveren om te genieten van het sociaal opvangnet. Het aantal dagen is afhankelijk van de leeftijd.

Cachetregeling (taakloonberekening)

Omdat artiesten onregelmatig werken met korte – zelden opeenvolgende -opdrachten werd een regeling ontworpen die het hen toelaat om het verdiende loon om te zetten in “fictieve” gewerkte dagen. Dit noemen we de cachetregeling. Het cachetloon bedraagt € 61,30 per dag. In onderstaande tabel wordt duidelijk welk brutoloon overeenstemt met het aantal te bewijzen dagen.

Deze aangepaste berekeningswijze (gecombineerd met de neutralisatieregel) is een terechte en **noodzakelijke compensatie** voor het onregelmatige en **projectmatige werken in de sector**. **Zonder deze aan het artiestenberoep aangepaste regels** is financieel **overleven** in de sector **voor velen** zo goed als **onmogelijk**.

Jonger dan 36 jaar	21 maanden	312 dagen	x € 61,30 = € 19125,60 bruto
Van 36 tot 49 jaar	33 maanden	468 dagen	x € 61,30 = € 28.688,40 bruto
Vanaf 49 jaar	42 maanden	624 dagen	x € 61,30 = € 38.251,20 bruto

Belangrijk: de cachetberekening geldt enkel voor artiesten die tewerkgesteld werden met een taakloon contract. Daarover verder meer

Neutralisatieregel ('voordeelregel')

Artikel 116 (KB 25/11/1991) bepaalt dat artiesten recht hebben op de “neutralisatieregel”. Deze regel neutraliseert de degressiviteit van de uitkering. In tegenstelling tot andere categorieën werknemers zal een artiest blijvend kunnen genieten van het hoogste uitkeringsniveau. Om voor de eerste keer van dit voordeel te kunnen genieten moet de werkloze op het einde van het eerste jaar werkloosheid 156 dagen tewerkstelling bewijzen, waarvan 104 artistiek. Het gaat er maw. om aan te tonen dat de artistieke activiteit wel degelijk de professionele hoofdbezigheid is.

Sinds 2014 is deze regel ook toegankelijk voor technische beroepen in de artistieke sector. Deze beroepsgroep kan echter nooit gebruik maken van de cachetberekening.

In 2014 heeft de regering enkele wijzigingen doorgevoerd die een enorme impact hebben gehad op de werkloze artiesten, vooral ten gevolge van de invoering en interpretatie van het begrip “taakloon”.

Taakloon

Een taakloon is een loon dat niet afhankelijk is van het aantal gepresteerde uren. Zo kan bvb. een houthakker betaald worden om een aantal bomen om te kappen, ongeacht de tijd die hij daarvoor nodig heeft. Ook vele artistieke activiteiten worden op die manier vergoed. Een script schrijven, een toneelstuk of een concert uitvoeren, filmopnames of een schilderij maken.; de artiest krijgt een vaste prijs voor het uitvoeren van die bepaalde taak of opdracht. **Zeer belangrijk:** enkel artiesten die op deze manier vergoed worden kunnen gebruik maken van de cachetberekening.

Sinds de invoering van deze regel zorgt hij echter voor blijvende problemen. In de arbeidswetgeving bestaat er immers niet zoiets als een taakloon, laat staan een taaklooncontract. Er is maw. veel ruimte voor interpretatie en alle ongemakken en rechtsonzekerheid vandien.

Cumulregel

De cumulregel bepaalt dat elke artiest die betaald wordt met een taakloon, anders behandeld wordt in de werkloosheid dan elke andere categorie werknemer, zelfs wanneer ook die met een taakloon betaald wordt. Het taakloon van artiesten zorgt in de meeste gevallen voor een verlies van uitkering in het volgende kwartaal.

Brutotaakloon – (aantal gewerkte dagen x 91,95) : 91,95 = aantal dagen geen uitkering in het volgende kwartaal.

PROBLEMEN

→ De berekening gebeurt per maand maar ze wordt pas op het einde van elk kwartaal toegepast.

Dat is ingewikkeld. De tijdlijn hieronder maakt het duidelijker. Elke werknemer in dit voorbeeld verdient hetzelfde loon.

Bijkomend is de archaïsche manier waarop zowel de kunstenaar als RVA een bijkomend (papieren!) document dienen in te vullen (kunstenaar), berekenen (kunstenaar én RVA) en verwerken (RVA) tijdrovend en vaak onderwerp van discussie en herberekeningen.

	Kwartaal 1			Kwartaal 2		
	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni
Artiest	Taakloon 2586,97	Taakloon 2586,97	Taakloon 2586,97	Bv. minus 53 dagen uitkering wegens gewerkt met taakloon; maand april -26 dagen uitkering	-26 dagen uitkering	-1 dag uitkering
Cameraman	Loon 2586,97	Loon 2586,97	Loon 2586,97	Uitkering	Uitkering	Uitkering
Bediende	Loon 2586,97	Loon 2586,97	Loon 2586,97	Uitkering	Uitkering	Uitkering
Houthakker	Taakloon 2586,97	Taakloon 2586,97	Taakloon 2586,97	Uitkering	Uitkering	Uitkering

→ Er is dus duidelijk een ongelijke behandeling in de werkloosheid op basis van het beroep dat je uitoefent.

→ De gehanteerde parameter voor de cumulregel is lager dan een gemiddeld cao-loon.

Onderbetaling wordt hierdoor aangemoedigd

→ Men probeert artistiek werk in klassieke arbeidsduurverhoudingen te gieten, maar in de artistieke sector wordt er zelden in uren gerekend.

Een herziening van de arbeidswetgeving op basis van de artistieke praktijk is hoogdringend.

→ **Bepaalde nieuwe regels uit 2014 waren bedoeld om misbruiken te voorkomen maar mislukten in hun opzet.** Vòòr 2014 kon men op basis van 3 artistieke prestaties beroep doen op de neutralisatieregul (voordeelregel). Na 2014 werd dit 156 dagen. Echter, een (nooit gespecificeerd maar enkel vermoed) deel oneigenlijke 'kunstenaars' bleven in het systeem zitten omdat zij voor 2014 op basis van 3 'artistieke' prestaties tot het systeem waren toegelaten en op basis van 3 prestaties in het systeem konden en kunnen blijven. Men heeft in 2014 niets gedaan om hieraan te verhelpen.

Tegelijk heeft men ook de cumul-berekening in het leven geroepen die evenmin aan het hierboven geschetste probleem iets verhelpt. In tegendeel: de cumulberekening is door de unfaire parameter (veel lager dan een cao-loon) een probleem voor de echte kunstenaars.

→ **Onderscheid taakloon/niet taakloon**

Alle freelance kunstenaars worden de facto geëngageerd voor een bepaald werk. Ze worden maw. altijd per taak betaald, zelfs wanneer dat formeel per uur, week of maand gebeurt. Het onderscheid afschaffen zou niet alleen rechtvaardig zijn maar ook zorgen voor heel wat minder bureaucratie. Op die manier kan geld bespaard worden dat elders beter kan ingezet worden.

A. ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING & DIGITALE OPLOSSINGEN win-win voor overheid, RVA, kunstenaars en werkgevers

A.1. Afschaffen verplichting C4's op papier aanleveren bij RVA.

RVA-regio's verplichten kunstenaars de C4's op papier aan te leveren. Dit zorgt **momenteel** voor een **administratieve overlast bij werkgevers, kunstenaars en RVA** zelf.

→ **Ons voorstel: Toestaan om C4's digitaal aan te leveren** (+ Vermijden dat het digitale aanleveren opnieuw zorgt voor ingewikkelde administratie. Het semi-digitale systeem waarbij men op papier moet bevestigen dat men digitaal een C4 zal aanleveren is vrij kafkaïens...)

A.2 Afschaffen dubbele procedure voor Kunstenaarskaart en -visum

Vandaag de dag dient een kunstenaar een aparte, dubbele aanvraag in te dienen: één voor de kunstenaarskaart (om de kleine vergoedingsregeling te mogen gebruiken) en één voor het kunstenaarsvisum (om te mogen werken onder de toepassing van artikel 1bis van de RSZ-wet). Dit zorgt voor extra werk en dubbele administratie zowel bij de kunstenaar als bij overheidsambtenaren en Commissie Kunstenaars.

Nochtans dient men voor beide documenten enkel na te kijken of de aanvrager artistieke prestaties levert en dus in aanmerking komt voor kunstenaarskaart en -visum. Momenteel doet men dit – om voor ons onbegrijpelijke en alleszins niet pragmatische redenen - via een aparte procedure voor kaart en het visum.

Gezien een sluitend **digitaal systeem er zit aan te komen** voor kunstenaarskaart en -visum, is dit het uitgelezen **moment om beide zaken samen te voegen**.

→ **Ons voorstel: Voeg de procedure 'Kunstenaarskaart' en Kunstenaarsvisum samen.**

Win-win voor de kunstenaars, de overheidsambtenaren en andere leden van de Commissie.

A.3. Afschaffen 5-dubbele aangiftes

Werkloze kunstenaars worden verplicht hun inkomsten via taakloon op een apart papieren formulier aan te geven. Er bestaat letterlijk angst bij kunstenaars om dit formulier C3-artiest in te vullen (onduidelijk wat en hoe). **Momenteel moet een artiest of zijn werkgever maar liefst 5 keer melden aan de overheid wanneer hij welk werk waar doet en hoeveel hij verdient** (contract -stempelkaart - C4 - C3artiest - belastingaangifte). Een vereenvoudiging zou een verlichting van de administratieve last betekenen zowel voor de kunstenaar als voor de werkgever en voor de overheid (RVA, enz.).

→ **Ons voorstel: Toestaan dat deze zaken digitaal aangeleverd worden.**

→ **Ons voorstel: Onderzoeken of eenmaal aangeven volstaat.**

B. INCONSISTENTIES WEGWERKEN & OPLOSSINGEN FACILITEREN

B.1. Interim & artikel 1bis

Rechtstreekse inschrijving bij de opdrachtgever moet het ideaal blijven voor wie zijn beroep als werknemer wil uitoefenen. De realiteit vandaag is echter zo dat kunstenaars vaak werken in omstandigheden waar de opdrachtgever niet de werkgeversrol en/of de loonadministratie op zich wil nemen. Dat heeft o.a. te maken met het projectmatige werken in de sector. Veel artiesten organiseren hun arbeid daarom (al dan niet noodgedwongen) via interim en/of gebruik makend van artikel 1bis van de RSZ-wet.

Interim

Uitzendarbeid is toegestaan voor de uitvoering van tijdelijke arbeid. De gevallen van tijdelijke arbeid waarvoor een beroep op uitzendarbeid kan worden gedaan, zijn strikt omschreven in de wet. Alleen in die gevallen is uitzendarbeid mogelijk. Men spreekt in dit verband van de motieven of redenen voor uitzendarbeid.² Regelmatig is er echter niet een echte werkgever of ontbreken bepaalde elementen om van gezag te kunnen spreken. Kan er dan sprake zijn van een arbeidsovereenkomst en/of van een interimcontract?

De door interimkantoren gehanteerde **tarieven**, waarin ook hun winstpercentage zit, zijn echter bij velen van hen **vrij hoog** en dat ondanks een aanzienlijke RSZ-doelgroepvermindering³ voor kunstenaars.

Daarnaast zijn deze interimkantoren verplicht om 10%⁴ op de te betalen brutolonen door te storten naar het sociaal fonds van de sector. Dit fonds betaalt daarmee een eindejaarspremie uit van 8% aan elke interim-artiest die op jaarbasis meer dan 65 dagen gewerkt heeft. Het overgrote deel van de freelance artiesten komt zelden aan dit aantal. Het geld is voor hen “weggegooid”

→ **Ons voorstel: Een pro rata oplossing voor de interim eindejaarspremie.**

→ **Ons voorstel: Tarieven die rekening houden met de doelgroepverminderingen**

Artikel 1 bis

De afwezigheid van hiërarchisch gezag in vele samenwerkingen met artiesten, heeft de wetgever er in 2002 toe bewogen een artikel 1bis in de RSZ-wet in te schrijven. Dit artikel moet **het artiesten in alle omstandigheden** (ook daar waar er geen sprake is van werkgeversgezag of van een arbeidsovereenkomst) mogelijk maken te **genieten van de sociale bescherming** van het werknemersstatuut.⁵

Al zou rechtstreekse inschrijving bij de opdrachtgever het ideaal moeten blijven voor wie zijn beroep als werknemer wil organiseren, toch is dat vaak niet mogelijk. In die gevallen biedt artikel 1bis een oplossing: **Zonder een artikel 1bis zouden veel kunstenaars verplicht zijn te functioneren als reguliere zelfstandigen en zouden zij dus de broodnodige extra sociale bescherming ontberen die artikel 1bis net mogelijk maakt.**

---

² Vervanging, tijdelijke vermeerdering, uitzonderlijk werk, instroom, artistieke prestaties voor een occasionele gebruiker of werkgever, tewerkstellingstraject.

³ Er bestaat een systeem van RSZ-kortingen, zogenaamde doelgroepverminderingen. Zo bestaat er een RSZ-vermindering voor eerste werknemers, oudere werknemers, onthaalouders, en ook voor kunstenaars. Die RSZ-korting vloeit terug naar de werkgevers.

⁴ Dit is variabel afhankelijk van het kwartaal. Meer info over de juiste bedragen op de site van Sociale Fonds voor Uitzendkrachten. <http://www.fondsinterim.be/u-bent-werkgever/inning-van-de-bijdragen/>

⁵ Voor bepaalde categorieën van eigenlijk zelfstandige prestanten heeft men in een uitbreiding van het socialezekerheidsstelsel voor werknemers voorzien. Aan die categorie van zelfstandigen wordt onder voorwaarden, niettegenstaande de aard van hun arbeidsrelatie, alsnog toegelaten te genieten van het socialezekerheidsstatuut van de werknemer. Dat is artikel 1bis.

Werken via 1 bis veronderstelt de tussenkomst van payroll bedrijven om te zorgen voor de noodzakelijke RSZ-afdrachten, enz. Aandachtspunt hierbij is het respecteren van een minimumvergoeding. Het kan niet de bedoeling zijn om met artikel 1bis geen minimale verloning te respecteren.

→ **Ons voorstel: Inbouwen van de verplichting ook voor 1bis contracten een minimumvergoeding te hanteren, zoals bv het GGMMI⁶**

B.2. Zelfstandig of werknemer

Gezag bij/over een kunstenaar is niet altijd eenduidig. De realiteit vandaag is zo dat artiesten in identieke projecten voor dezelfde werkgever/ opdrachtgever in identieke gezagsverhoudingen onder een verschillend statuut werken. Dit zou wettelijk onmogelijk zijn. Gesimplificeerd gesteld: ofwel is er sprake van werkgeversgezag en dan hoort de artiest werknemer te zijn, ofwel is er afwezigheid van werkgeversgezag en dan hoort de artiest zelfstandige te zijn.⁷

→ **Ons voorstel: Artiesten moeten in alle omstandigheden vrij zijn om voor hun statuut te kiezen.** De mate waarin er door de opdrachtgever/ werkgever gezag wordt uitgeoefend moet enkel blijken uit de overeenkomsten. De vrije wil van betrokkenen om voor het ene of het ander statuut te kiezen moet gegarandeerd worden.

B.3. Lange weg van een uitkeringsdossier

Vandaag dient men een uitkering aan te vragen via een uitbetalingsinstelling (vakbond of HVW). Die stuurt het dossier naar RVA die controleert, herberekent, enz. en geeft – al dan niet - haar goedkeuring. Pas daarna kan de uitbetalingsinstelling overgaan tot effectieve opstart van betalingen. Voor de kandidaat stempelaar is de uitbetalingsinstelling het eerste loket. Dit loket treedt op als plaatsvervanger van RVA maar heeft geen enkele beslissingsbevoegdheid. Het is genoodzaakt zowel wetgeving als RVA-regels te "interpreteren". Deze interpretatie blijkt echter regelmatig onjuist te zijn wat voor nodeloze verwarring en vertraging zorgt.⁸

→ **Ons voorstel: Voeg HVW (als enige uitbetalingsinstelling) en RVA samen. Om aldus een efficiëntere organisatie te creëren waar alle benodigde know-how aanwezig is. Win-win zowel voor de kunstenaars als de overheid.**

---

⁶ Gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen

⁷ De wet van 26 december 2006 betreffende de aard van de arbeidsrelaties bepaalt de referentiepunten met het oog op de kwalificatie van de arbeidsrelatie. Uitgangspunt is dat het in eerste instantie aan partijen is om hun arbeidsrelatie te kwalificeren en het is pas wanneer de feitelijke wijze van samenwerking de gekozen kwalificatie uitsluit, dat een herkwalificatie zich opdringt.

Zowel de zelfstandige samenwerking als de arbeidsovereenkomst worden gekenmerkt door het leveren van prestaties tegen een verloning. Het is echter enkel in het kader van een arbeidsovereenkomst dat er bijkomend sprake is van een hiërarchisch gezag/ondergeschikt verband. Is dit ondergeschikt verband niet aanwezig, dan kan er geen sprake zijn van een arbeidsovereenkomst, doch valt men noodzakelijkerwijze terug op de zelfstandige samenwerking. Zelfs op straffe van schijnwerknemerschap en de nodige herkwalificaties tot gevolg.

⁸ De foute interpretatie is ook te wijten aan de bestaande complexe en lange interpretatienota (Riodoc 140424) van RVA over de materie.

C. AANPASSING REGELS IN DE WERKLOOSHEID

Om toegelaten te worden tot de werkloosheid wordt een freelance artiest vandaag beschouwd als een reguliere werknemer en dient hij aan dezelfde voorwaarden te voldoen. Elke werknemer moet in België een aantal dagen gewerkt hebben om recht te hebben op een uitkering en dat is voor artiesten niet anders.

Eens toegelaten tot het systeem van uitkering wordt hij plots als een heel ander type werknemer beschouwd en kan hij genieten van de neutralisatieregulering (uitkering daalt niet in de tijd wanneer hij jaarlijks **3** artistieke prestaties kan bewijzen. Sinds 2014 dient hij daartoe op het einde van het eerste jaar werkloosheid eerst 156 dagen, waarvan minstens 104 artistiek te bewijzen.⁹

Nochtans zijn de arbeidsomstandigheden van de nog niet-stempelende en de stempelende artiest dezelfde. **Het absurd grote verschil in voorwaarden voor en na de toelaatbaarheidsdatum is onbegrijpelijk**, onrechtvaardig en zet de generaties tegen mekaar op.

Deze **anomalie maakt het jonge artiesten vandaag quasi onmogelijk om het statuut van uitkeringsgerechtigde te bekomen** en zorgt er anderzijds voor dat al diegenen die nu genieten van de neutralisatieregulering dat kunnen blijven doen op basis van 3 gewerkte dagen per jaar (na het initieel bewijzen van 156 gewerkte dagen waarvan 104 als artiest).

De nieuwe **reglementering d.d. 2014 was bedoeld om misbruik te vermijden** maar laat **vroegere eventuele fraudeurs** intussen **ongemoed**. 3 artistieke prestaties per jaar bewijzen is immers niet zo moeilijk (Voor 2014 verwierf men de neutralisatieregulering meteen na 1 jaar werkloosheid op basis van 3 artistieke prestaties).

→ **Algemeen: verlaag de drempel voor toelaatbaarheid en herbekijk de voorwaarden om te genieten van de verlenging van de neutralisatieregulering.**

C.1. Toelaatbaarheid en neutralisatieregulering

Vandaag dient een artiest na 1 jaar stempelen te bewijzen dat hij een voldoende aantal arbeidsdagen als artiest gepresteerd heeft. Indien hij dat bewijs kan leveren kan hij genieten van een verlenging van de eerste vergoedingsperiode met 12 maanden¹⁰. Pas na 2 jaar kan hij eventueel genieten van de verlenging van deze neutralisatieregulering. Deze tweetrapsraket is nergens voor nodig.

→ **Ons voorstel: Om toegelaten te worden tot het systeem dient een artiest voldoende artistieke tewerkstelling te bewijzen.**

Na 1 jaar kan hij dan genieten van de neutralisatieregulering wanneer hij aan de voorwaarden voldoet.

C.2. Niet-artistiek jobaanbod

Een jobaanbod in een niet-artistiek beroep dient aanvaard te worden indien betrokkene in de laatste 18 maanden geen 156 gewerkte dagen kan bewijzen waarvan 104 als artiest. (Berekening dagen als artiest kan via taakloon manier)

→ **Ons voorstel: Indien betrokkene een substantieel aantal dagen (nader in overleg te bepalen) tewerkstelling als artiest kan bewijzen in het voorgaande jaar (berekening kan op de taakloon**

---

⁹ Door deze neutralisatieregulering wordt het nadeel van het projectmatige werken in de sector geneutraliseerd.

¹⁰ Artiesten en technici in de sector kunnen na het eerste jaar uitkering die eerste vergoedingsperiode verlengen met 1 jaar indien zij 156 dagen waarvan minstens 104 artistiek of 'technisch-artistiek' kunnen bewijzen. Die regel heet neutralisatieregulering. Artiesten en technici kunnen daarna het uitkeringsniveau verlengen (zoals dat vandaag gedefinieerd is) vanaf het tweede jaar werkloosheid indien zij in het voorgaande jaar 3 prestaties als artiest of als technicus in de sector kunnen voorleggen.

manier) behoudt hij het hoogste uitkeringsniveau en kan VDAB hem niet oproepen voor activering van zijn zoekgedrag of voor het aanbieden van een andere job.

C.3. Rechten

Artiesten ontvangen vaak inkomsten uit de cessie of concessie van rechten. Deze inkomsten leiden vandaag vanaf een bepaald bedrag tot een verlaging van de uitkering. Nochtans betreffen deze inkomsten geen loon en zijn ze ook niet het gevolg van een extra activiteit van de stempelende artiest.

→ **Ons voorstel: rechten zijn geen loon en betreffen geen nevenactiviteit. Ze kunnen geen weerslag hebben op de hoogte van de uitkering.**

Zie de gezamenlijke brief van 12 organisaties uit de sector:

<http://www.artistsunited.be/nl/content/blog/artikel-130-discriminerende-maatregel-voor-kunstenaars>

C4. Terugkeer naar de eerste vergoedingsperiode

Vandaag kan men een terugkeer naar de eerste vergoedingsperiode bekomen wanneer men 156 gewerkte dagen bewijst, waarvan minstens 104 artistiek.

→ **Ons voorstel: Terugkeer naar de eerste vergoedingsperiode kan (voor iedereen die ooit bij RVA als artiest bekend stond) op elk moment indien betrokkene 52 dagen artistieke tewerkstelling in het voorbije jaar of 156 dagen in de voorbije 3 jaar (aangepaste taakloon berekeningswijze) als artiest kan bewijzen in de 12 maanden voor de aanvraag naar de terugkeer.**

C.5. Niet-vergoedbare dagen i.p.v. huidige cumulberekening

Vandaag krijgt een artiest die gewerkt heeft via taakloon in het volgende trimester eventueel af te rekenen met “niet vergoedbare dagen”

Er wordt daarbij vanuit gegaan dat een artiest die betaald werd per taak vergoed werd voor meer dagen dan de dag waarvoor hij betaald werd. Hij heeft dan voor een aantal dagen “onterecht” een uitkering ontvangen. Die onterecht vergoede dagen worden later (in het volgende trimester) niet vergoed.¹¹

Deze cumulregel zorgt voor veel bijkomend administratief werk bij RVA, kunstenaars en uitbetalingsinstellingen, ze wordt als niet fair¹² en discriminatoir ervaren en ze hanteert een ingewikkelde en tijdrovende berekening.

→ **Ons voorstel: afschaffen cumulberekening en vervangen door een regel die stelt dat het aantal dagen (zie punt C.2, aantal dagen nader in overleg te bepalen) noodzakelijk voor het voldoen aan de voorwaarden automatisch het aantal dagen is waarop geen vergoeding mogelijk is. Dit aantal dagen dient redelijk te zijn.**

M.a.w.: Indien x dagen tewerkstelling noodzakelijk zijn voor het behoud van het eerste uitkeringsniveau zal er dat jaar voor x dagen geen vergoeding ontvangen kunnen worden.

C.6. Referteperiode Terugkeer en Neutralisatieregels

Momenteel maakt men onderscheid tussen het kunnen gebruiken van dagen die al werden meegeteld voor de toelaatbaarheid op uitkeringen, enerzijds voor de Neutralisatieregels (Voordeelregel) en anderzijds voor de regel i.v.m. Terugkeer naar de eerste vergoedingsperiode: De referteperiode voor Terugkeer is gelegen na de start van de eerste vergoedingsperiode.

---

¹¹ In 2014 voerde men een nieuwe regel i.v.m. cumulberekening in, gelinkt aan werken per taak. Deze cumulberekening is een de facto discriminatie omdat ze enkel en alleen op kunstenaars wordt toegepast en niet op andere werknemers die ook per taak kunnen werken.

¹² De huidige parameter voor de cumulberekening is niet fair. De gemiddelde cao-verloning in de sector is namelijk hoger dan de parameter die gehanteerd wordt. Dat betekent dat wanneer men een normale verloning krijgt, men daardoor afgestraft wordt gezien de cumulberekening bepaalt dat men dagen uitkering verliest (niet-vergoedbare dagen) in het daaropvolgende kwartaal indien men meer verdient dan het parameter-bedrag!

De referentieperiode voor de Neutralisatieregel gaat tot een stuk vòòr de start van de eerste vergoedingsperiode,

→ **Ons voorstel: beide zaken gelijk behandelen.**

C.7. Taakloon en RVA

De invoering van het begrip taakloon in 2014 heeft voor niet aflatende verwarring gezorgd aan beide zijden van het RVA-loket. Deze onduidelijkheid heeft nochtans grote gevolgen. Voor de artiest in kwestie maakt het immers een groot verschil of zijn betaling al dan niet als taakloon wordt beschouwd. Zo hebben artiesten die betaald werden per taak recht op een aangepaste berekeningswijze¹³ van het aantal arbeidsdagen nodig om toegelaten te worden tot het uitkeringssysteem.

Zonder die aangepaste berekeningswijze is het voor nieuwkomers zo goed als onmogelijk om toegang te krijgen.

Die aangepaste berekeningswijze gecombineerd met de neutralisatieregel is een terechte en noodzakelijke compensatie voor het onregelmatige en projectmatige werken in de sector. Het zijn net deze regels die men vandaag gemeenzaam “het artiestenstatuut” noemt. Zonder deze aan het artiestenberoep aangepaste regels is financieel overleven in de sector voor velen zo goed onmogelijk

RVA voerde in de laatste versie van haar interpretatienota RIODOC 140424¹⁴ opnieuw bijkomende interpretaties toe over de notie ‘taakloon’ die deze betalingswijze - en de voordelen eraan verbonden - in de praktijk zo goed als uitsluiten.

Minister Peeters vroeg RVA bepaalde interpretaties op te schorten. Een met heel de sector overlegde oplossing laat echter op zich wachten.

Op de werkvloer bestaat er nochtans geen enkel onderscheid tussen de betaling per taak of per tijdseenheid (per uur, per week per maand...); alle freelance contracten zijn in feite opdrachten voor de uitoefening van een bepaalde taak ook al wordt er soms wel en soms niet per tijdseenheid betaald.

→ **Ons voorstel: Schaf het onderscheid af en verleen alle artiesten de aan de sector aangepaste berekeningswijze.**

→ **Ons voorstel: Interpretaties van RVA kunnen niet zomaar. Wijzigingen dienen voorgelegd te worden aan de wetgevende macht. De sector dient hierbij geraadpleegd te worden.**

C.8. Stempelen en bestuursmandaat

Om onbegrijpelijke reden is het vandaag aan een stempelend artiest niet toegestaan om te zetelen in een raad van bestuur (ook niet wanneer het een culturele vzw betreft die geen zitpenningen uitkeert).

→ **Ons voorstel: Schaf die regel af**

---

¹³ Het geeft kunstenaars de kans om op basis van hun loon en dus wat ze hebben bijgedragen aan het sociaal systeem het aantal dagen te bewijzen om hun recht op uitkering te bewijzen. Gesimplificeerd uitgelegd kan men het bruto-taakloon delen door 61,30 om het aantal arbeidsdagen te bewijzen.

¹⁴ Gepubliceerd op 3 oktober 2017

D. Aanzet uitwerking voorstellen

Hieronder een aanzet om de voorstellen verder te concretiseren. In deze aanzet worden een aantal principes (betere evenwichten, administratieve vereenvoudigingen) verder omgezet. De cijfers en aantallen staan absoluut open voor discussie. Ze zijn het resultaat van een zoektocht, maar zijn niet gebetonneerd.

Ter info: **Reeds meermaals vroegen we deze voorstellen te becijferen.** Zodat iedereen kan weten of (bepaalde of alle) voorstellen al dan niet haalbaar zijn. Tot nader order weigerde het kabinet van de bevoegde minister deze voorstellen te laten becijferen.

Ondertussen zijn er nog meer belangenorganisaties met wie er ondertussen gesprekken lopen over deze voorstellen en verdere concretisering, dit over de taalgrens heen.

Aanpassing werkloosheidsreglementering

Toelaatbaarheid

Nu	Voorstel
312 dagen tewerkstelling bewijzen in de 21 maanden voorafgaand aan de aanvraag	260 dagen tewerkstelling bewijzen waarvan 130 als artiest in de 21 maanden voorafgaand aan de aanvraag
Aangepaste berekening: enkel in geval van taakloon	Aangepaste berekening: voor elke artistieke tewerkstelling

Hoogste uitkeringsniveau

Nu	Voorstel
<p>Na 1 jaar op basis van 156 dagen tewerkstelling waarvan 104 als artiest in de 18 voorafgaande maanden</p> <p>Daarna op basis van 3 artistieke prestaties per jaar</p>	<p>Ieder jaar jaar op basis van 52 dagen tewerkstelling als artiest geen activatie zoekgedrag (ook mogelijk door 156 dagen op 3 jaar te bewijzen)</p> <p>Op basis van 3 artistieke prestaties per jaar voor wie al van het neutralisatievoordeel geniet bij inwerkingtreding. (maximaal 2 jaar) aanvaarden van niet passende job kan verplicht worden</p>
<p>Aangepaste berekening: enkel indien gewerkt met taakloon</p>	<p>Aangepaste berekening: voor elke artistieke tewerkstelling</p>

Andere regels

Nu	Voorstel
Rechten hebben invloed op hoogte uitkering	Rechten hebben geen invloed
Terugkeer naar eerste vergoedingsperiode is moeilijk	Terugkeer op basis van 52 dagen artistieke tewerkstelling in het voorbije jaar of 156 dagen in de voorbije 3 jaar (aangepaste berekeningswijze)
Taakloon veroorzaakt niet vergoedbare dagen	52 dagen per jaar zijn nooit vergoedbaar
Bestuurder zijn van een vzw of een beheersvennootschap is niet toegelaten	Bestuurder zijn van een vzw of beheersvennootschap is toegelaten